

Maakuntahallitus	§ 140	14.10.2024
Maakuntavaltuusto	§ 30	03.12.2024

Otteen saaja: Ympäristöministeriö, Lahti, Hollola, Heinola, Asikkala, Kärkölä, Orimattila ja Iitti

Tiedoksianto: Sähköposti 10.12.2024

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen:

10.12.2024

Lahden kaupunkiseudun MAL-sopimuksen 2024-2035 hyväksyminen

Maakuntahallitus 14.10.2024 § 140

Valtio solmii Suomen suurimpien kaupunkiseutujen kanssa maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksia (MAL). Neljän vuoden välein uusittavien sopimusten tarkoituksena on vahvistaa kuntien keskinäistä sekä seudun ja valtion yhteistä sitoutumista seudun kehittämistä koskeviin osapuolten yhteisiin tavoitteisiin ja niiden edellyttämiin toimenpiteisiin. Ensimmäinen Lahden kaupunkiseudun MAL-sopimus vuosille 2021–2031 on allekirjoitettu syyskuussa 2021.

MAL-sopimus vuosille 2024-2035 on nyt valmis eri osapuolten hyväksyttäväksi ja siihen voi tutustua kokousaineiston liitteestä. Lahden kaupunkiseudun MAL-sopimuksen osapuolia ovat Lahti, Heinola, Hollola, Orimattila, Asikkala, Iitti, Kärkölä ja Päijät-Hämeen liitto, sekä valtiolta ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö, Väylävirasto, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA.

Sopimuksen toimenpiteet luovat edellytyksiä seudullista tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja investointien sekä maankäytön yhteensovittamiselle. MAL-sopimuksella edistetään Lahden seudun kestävästä kasvusta kehittämällä valtion ja kuntien yhteistyönä vähäpäästöistä ja kestävästä yhdyskuntarakennetta ja liikennejärjestelmää ja siihen liittyviä investointeja, elinkeinoelämän elinvoimaisuutta, liikenneturvallisuutta, liikennejärjestelmän digitalisaatiota sekä tarpeita vastaavaa asuntokaavoitusta ja -tuotantoa. Tavoitteena on myös torjua segregatiota ja asunnottomuutta sekä edistää asuinalueiden monimuotoisuutta ja alueiden asuntokannan monipuolisuutta.

Maakuntahallitus	§ 140	14.10.2024
Maakuntavaltuusto	§ 30	03.12.2024

Lahden kaupunkiseudun tavoitteena on toimia kansallisesti ja kansainvälisesti edelläkävijänä hiilineutraalin yhteiskunnan rakentamisessa. Päijät-Hämeen maakunnan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030, ja Lahden seutu jatkaa Lahden Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021-teemojen kehittämistä. MAL-sopimuksen toimenpiteiden tavoitteena on tukea seudun hiilineutraaliustavoitteita.

Sopimuksessa on kuvattu tavoitetilat vuodelle 2035, kehityspolut tavoitetilan saavuttamiseksi ja tarvittavat toimenpiteet vuosille 2024–2027 tavoitteisiin pääsemiseksi. Sopimukseen on sisällytetty keskeisimmät ja vaikuttavimmat maankäyttöä, asumista ja liikennejärjestelmän kehittämistä koskevat toimenpiteet, jotka edellyttävät kuntien keskinäistä tai kuntien ja valtion yhteistyötä. Sopimuksen toteutumisen kannalta on tärkeää, että myös muut liiton, kuntien ja valtion kehittämistoimet tukevat sopimuksen tavoitteiden toteutumista.

Sopimus sisältää yhteensä 41 toimenpidettä seuraaviin teemoihin liittyen:

- seudullinen suunnittelu ja tietopohja
- kestävä ja vähäpäästöinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä
- asuminen ja elinympäristön laatu
- elinvoimainen Lahden kaupunkiseutu

Sopimuksessa on seuraavia taloudellisesti keskeisiä Lahden kaupunkiseutua koskevia toimenpiteitä:

- Valtio toteuttaa valtatielle 12 Mankala-Tillolan osahankkeen. Valtion osuus on korkeintaan 92 miljoonaa euroa, josta 30 miljoonaa euroa rahoitetaan MAL-sopimuksen rahoituksella. Iitin kunnan osuus on 1,6 miljoonaa euroa. Valtion rahoituksen ehtona hankkeelle on MAL-sopimuksen syntyminen. Hanke käynnistetään vuonna 2025.
- Valtio osoittaa yhteensä 10 miljoonaa euroa vuosina 2025–2028 valtion väyläverkon pieniin yhteisrahoitteisiin parantamishankkeisiin. Näillä edistetään liikenneturvallisuutta, kestävästä liikkumista ja yhdyskuntarakennetta sekä muita MAL-sopimuksen tavoitteita. Hankekokonaisuus rahoitetaan valtion ja kuntien kesken kustannusjaolla 50/50. Edistettävistä hankkeista sovitaan jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä seudun kuntien, Väyläviraston, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Päijät-Hämeen liiton yhteistyönä.
- Valtio avustaa Lahden seudun julkisen henkilöliikenteen palveluita 5,8 miljoonalla eurolla sopimuskaudella 2024–2027. Valtionavustuksen

Maakuntahallitus	§ 140	14.10.2024
Maakuntavaltuusto	§ 30	03.12.2024

edellytyksenä on, että kaupunkiseutu toteuttaa tässä sopimuksessa esitettyjä joukkoliikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteitä.

- Valtio kohdentaa kaupunkiseudulle valtion tukemaa asuntotuotantoa Lahden kaupunkiseutusuunnitelmassa tunnistetuille tulevaisuuden kasvualueille, keskustoihin ja kestävän liikkumisen kannalta hyville sijainneille.
- Lisäksi yhdessä edistetään mm. Savon oikoradan (Lahti-Heinola-Mikkeli) ajantasaisuusselvitystä, esisuunnitelman laadintaa ja Tuuliharjan eritasoliittymästä.
- Sopijaosapuolet sitoutuvat yhdessä edistämään sopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista. MAL-sopimus tulee voimaan, kun kaupunkiseudun kunnanvaltuustot ja Päijät-Hämeen maakuntavaltuusto sekä valtioneuvosto ovat sen hyväksyneet ja se on kaikkien osapuolten taholta allekirjoitettu. Valtion rahoitustoimenpiteet edellyttävät eduskunnan päätöstä.

Valmistelija	Asian on valmistellut aluesuunnittelujohtaja Niina Ahlfors, puh. 040 531 7628.
Esittelijä	Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol
Päätösehdotus	Maakuntahallitus esittää, että maakuntavaltuusto päättää hyväksyä liitteen mukaisen valtion ja Lahden kaupunkiseudun MAL-sopimuksen vuosille 2024–2035.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntavaltuusto 03.12.2024 § 30
157/15.01.00/2024

Esittelijä	Maakuntahallitus
Päätösehdotus	Maakuntahallitus esittää, että maakuntavaltuusto päättää hyväksyä liitteen mukaisen valtion ja Lahden kaupunkiseudun MAL-sopimuksen vuosille 2024–2035.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
	Otteen oikeaksi todistaa

Maakuntahallitus	§ 140	14.10.2024
Maakuntavaltuusto	§ 30	03.12.2024

10.12.2024

Jari Paakkunainen
Hallintojohtaja

****Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.****

Maakuntahallitus	§ 140	14.10.2024
Maakuntavaltuusto	§ 30	03.12.2024

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 30

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Maakuntahallitus	§ 140	14.10.2024
Maakuntavaltuusto	§ 30	03.12.2024

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 56 42269

Puhelinvaihte: 029 56 42200

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;

Maakuntahallitus	§ 140	14.10.2024
Maakuntavaltuusto	§ 30	03.12.2024

- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Maakuntahallitus	§ 140	14.10.2024
Maakuntavaltuusto	§ 30	03.12.2024

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Päijät-Hämeen liiton kirjaamosta.

Postiosoite: PL 50, 15111 Lahti
Käyntiosoite: Hämeenkatu 9 A, 15110 Lahti
Sähköpostiosoite: toimisto@paijat-hame.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00–15.00.

Pöytäkirja on 10.12.2024 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaiselle lähetettävään valitusosoitukseen merkitään lähettämispäivä:

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty 10.12.2024.